

تصویرسازی بال پروانه

روند کلی آموزش هنر ابتدایی

خسرو شیرچی

آموزگار هنر منطقه‌ی دو تهران، دبستان معلم

اشاره

درس هنر درس فعالیت

و جست‌وجوگری است. هنر آموزان می‌اندیشند و به تجربه دست می‌زنند و کشف می‌کنند. درس هنر زمینه‌ی مناسب را برای پرورش خلاقیت فراهم می‌آورد. بیان احساسات، تخیلات و افکار و عواطف انسانی و آمال و آرزوها در هنر به‌گونه‌ای زیباتر و لطیف‌تر بروز می‌کند. وقتی به شکلی عمیق و دقیق در پدیده‌های عالم بنگریم، خلاقیت و تفکر هنری پرورش الهی می‌یابد. با بال هنر و ذوق مثل یک فیلسوف به بال‌های پروانه می‌نگری و در تصویرسازی ذهنی از آن تا انتهای فهم و ادراک بالا می‌روی و زیبایی آفرینش و خداوند جمیل را با تمام وجود حس می‌کنی. هنر سلول‌های زیبایی‌شناسی مغز را پرورش می‌دهد. به بیان مطلوب‌تر، هنر متعالی و قدسی مثل آیات قرآن، ما را به‌گونه‌ای دیگر دیدن، گونه‌ای دیگر شنیدن و فهمی فراسوی ظاهری فرا می‌خواند.

فعالیت هنری چه می‌کند؟

پژوهش‌های انجام شده حاکی از این

هستند که فعالیت‌های هنری:

۱. آمیزه‌ای از احساس و تفکرند.

۲. حواس را تقویت می‌کنند.

۳. منجر به توسعه‌ی مهارت در تفکر می‌شوند.
۴. زمینه‌ی بروز خلاقیت و آفرینش‌های هنری می‌شوند.
۵. حس زیبایی‌شناسی را توسعه می‌دهند و به درک زیبایی‌های طبیعت و خالق آن می‌انجامند.
۶. باعث تلطیف روحیه و آرامش روانی و توسعه‌ی عواطف و احساسات متعالی می‌شوند.
۷. به افزایش هوش کمک می‌کنند (براساس نظریه‌ی هوش چندگانه‌ی گاردنر).
۸. به تقویت حافظه کمک می‌کنند.
۹. به رشد متعادل شخصیت (شناختی - عاطفی - اجتماعی و اخلاقی) کمک می‌کنند.
۱۰. رعایت جنبه‌های زیباشناختی در زندگی.
۱۱. توجه به حفظ و نگهداری طبیعت و ایده گرفتن از طبیعت در تولید هنری.
۱۲. آشنایی با میراث فرهنگی ایران و جهان و حفظ و نگهداری از آن‌ها.
۱۳. توانایی بیان احساسات در قالب هنر (تربیت هنری).

روند کلی آموزش هنر در پایه‌ی چهارم

در پایه‌ی چهارم روند کلی براساس آموزش

- و خلاقیت است. آموزش اصولی‌تر و سخت‌تر دنبال می‌شود؛ ضمن اینکه از خلاقیت غفلت نمی‌شود.
- تمرین و یادآوری مختصر و مجدد در زمینه‌ی خط و سطح و حجم.
 - آموزش شکل میوه‌ها، حداقل ده نوع میوه، رنگ‌آمیزی دقیق و اصولی آن‌ها.
 - شناخت انواع رنگ‌های گرم و سرد، لطافت و زیبایی رنگ میوه‌ها، سایه‌روشن‌ها و طرز کشیدن میوه‌ها؛ هدف این درس تقویت طراحی و خلاقیت رنگی است.
 - مبحث مهم دیگر، ترسیم شکل پرندگان است. طرز کشیدن دست‌کم پنج پرنده، سخت‌ترین پرنده‌ها با ترسیم ساده‌ی چند خط حاصل می‌شود و این خود نوعی لذت بردن از طراحی و ایجاد حس توانستن است.
 - مرحله‌ی بعدی کار، رنگ‌آمیزی دقیق پرنده است. بی‌بردن به زیبایی‌های ظاهری پرندگان، یکی از مطالبات این درس‌هاست.
 - یکی از مباحث دیگر در پایه‌ی چهارم

ملزومه، نقاشی رنگ و روغن آموزش داده می‌شود. مدرسه کلیه وسایل را در اختیار دانش‌آموزان قرار خواهد داد.

- مبحث رنگ و روغن جزو موارد علمی است و بازتاب خیلی خوبی دارد؛ هم به لحاظ جنس کار و هم خلاقیت و مباحث ترکیب رنگ‌ها.

- پس از اتمام دوره‌ی رنگ و روغن، طراحی حیواناتی از قبیل اسب و گربه را در برنامه داریم. اهداف این درس تقویت طراحی است که از ارکان تجسمی و صنایع می‌باشد.

- یکی از برنامه‌های بسیار پرطرفدار دیگر در سطح کلاس ششم طراحی و ترسیم ماشین است. طریقه‌ی ترسیم حداقل دو تا از ماشین‌های مطرح آموزش داده می‌شود.

- از جمله برنامه‌های مهم در پایه‌ی ششم عکاسی است که هنرآموزان طی مراحل با هنر عکاسی، انواع عکس‌ها و کادربندی و زاویه‌ها آشنا می‌شوند و به عکاسی عملی در پارک دلاوران خواهند پرداخت.

- کلاً در پایه‌ی ششم، عزیزان با خلاقیت و نوآوری به طراحی‌های ذهنی و عملی شکل کیفی می‌بخشند.

- تجزیه و تحلیل آثار معروف هنری هم جزو برنامه‌های مهم در این پایه است.

- دانش‌آموزان از لحاظ رنگ‌بندی، هارمونی و مضامین یک اثر هنری را درک خواهند کرد.

دقیق‌تر درختان و کوه‌ها و مناظر). از جمله اهداف مهم این درس، توجه به طبیعت و حفظ و نگهداری از آن به‌عنوان یک امانت الهی و انسانی و درک و دریافت زیبایی‌های طبیعت است.

اشکال هندسی

طرح خلاقه‌ی بعدی درس تبدیل است و آن تغییر دادن ذهنی اشکال هندسی به اشکال طبیعی است. هدف این درس، تقویت هوش و خلاقیت تجسمی و نیز معماری ذهنی است. مبحث موضوعی هم داریم.

چهره‌نگاری

از جمله موارد مهم در پایه‌ی پنجم آموزش چهره‌نگاری است. طراحی چهره و حالات گوناگون و لذت بردن از طراحی چهره در خور توجه است.

روند آموزش درس هنر در

پایه‌ی ششم

پایه‌ی ششم، نوک قله‌ی آموزش و خلاقیت است. هر دوره نسبت به دوره‌ی پیشین سیر تکاملی و پیوسته و مرتبط خواهد داشت. بنای هنر در پایه‌ی ششم بر کیفیت هنری استوار است.

- در ابتدا چند طراحی منظره با مداد را مرور می‌کنند و با توجه به مقدمات

ارائه‌ی موضوع

است. یعنی درست مثل

درس انشا موضوع داده می‌شود و در ذهن باید پیرامون آن موضوع تصویرسازی کند. پس هدف درس تصویرسازی ذهنی است. منشأ اکثر اکتشافات همین تصویرسازی ذهنی است. ضمن اینکه کاردستی‌ها هم در جای خودشان دنبال می‌شوند.

روند کلی آموزش هنر در پایه‌ی پنجم

در پایه‌ی پنجم ضمن دنبال نمودن مبانی و نقاط مشترک و موضوعات متناسب، طراحی و ترسیم گل‌ها از جمله برنامه‌های اصلی است. دست‌کم پنج نوع گل را در کلاس طی چند جلسه مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌دهیم. درباره‌ی نوع ترسیم گل‌ها، زاویه‌بندی گلبرگ‌ها و نحوه‌ی رنگ‌آمیزی گل‌ها و برگ‌ها تمرین می‌کنیم.

از جمله اهداف مهم این درس حس زیبایی‌شناسی و نگاهی از جنس دقیق دیدن است. طرح درس بعدی در پایه‌ی پنجم طراحی درختان و منظره‌های جنگلی است (ترسیم حالات درختان و چگونگی ترسیم